

Hierbij het ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 6 JULI 2012 HOUDENDE DE SUBSIDIËRING VAN HOSTELS, JEUGDVERBLIJFCENTRA, ONDERSTEUNINGSSTRUCTUREN EN DE VZW ALGEMENE DIENST VOOR JEUGDTOERISME, WAT BETREFT DE VERLENGING VAN DE DUURTIJD VAN SUBSIDIEOVEREENKOMSTEN

Samenvatting:

In 2016 werd een onderzoeks- en evaluatietraject gestart voor het decreet van 6 juli 2012 houdende de subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (ADJ). Hostels en jeugdverblijfcentra die in aanmerking willen komen voor subsidiëring via dit decreet dienen erkend te zijn via het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en de verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen". Ook voor dit laatste decreet loopt een evaluatietraject dat in 2020 wordt afgerond. Een goede afstemming tussen beide decreetvernieuwingen dringt zich op. Hierdoor zal het vernieuwde decreet houdende de subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw ADJ aanvangen op 1 januari 2022. Daar de huidige subsidieovereenkomsten voor hostels, jeugdverblijfcentra, de ondersteuningsstructuren en de vzw ADJ lopen voor een periode van 4 jaar van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2021 wordt een overgangsbepaling toegevoegd, waarbij de huidige beleidsperiode van 4 jaar wordt uitgebreid met 1 kalenderjaar tot en met 31 december 2022.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Op 6 juli 2012 werd het decreet houdende de subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme goedgekeurd door de Vlaams Regering. Het betreft een herwerking van het decreet van 3 maart 2004 houdende erkenning en subsidiëring van jeugdherbergen, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme waarbij men trachtte een antwoord te geven op de administratieve planlast voor de gesubsidieerde uitbaters (logge subsidiëeringsprocedures, beperkte financiële garanties op lange termijn...).

In 2016 werd beslist om een onderzoeks- en participatietraject op te zetten om enerzijds na te gaan of de wijzigingen van het decreet in 2012 beantwoorden aan de beoogde planlastvermindering en om deze waar nodig te verfijnen. Anderzijds wil men nagaan hoe het decreet beter kan tegemoetkomen aan de gesignaleerde capaciteitsnoden en andere behoeften van de steeds meer diverse gebruikersgroepen.

In 2017 werd een algemeen evaluatieonderzoek uitgevoerd met een uitgebreide bevraging van uitbaters. Hieraan werd een intensief participatietraject gekoppeld

met vertegenwoordigers van zowel uitbaters als gebruikers. Dit resulteerde in een knelpuntennota die op 20 juli 2018 geagendeerd werd op de Vlaamse Regering.

De nota legde enerzijds de noodzaak bloot om verder onderzoek te voeren naar de (capaciteits)noden, behoeften en wensen van gebruikersdoelgroepen met specifieke aandacht voor bijzondere doelgroepen. Het onderzoeksrapport werd opgeleverd in maart 2020. Anderzijds dringt ook een goede afstemming zich op met het evaluatietraject voor het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en de verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen". Dit decreet regelt immers de erkenning en categorisering van de centra wat als voorwaarde geldt om in aanmerking te komen voor subsidiëring via het decreet houdende de subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme. De evaluatie van het decreet "Toerisme voor Allen" wordt afgerond in 2020.

In lijn met de beleidsnota Jeugd 2019-2024 (OD 2.3 Blijven inzetten op het ondersteunen van jeugdkampen door jeugdbewegingen en jeugdverenigingen) wordt na afstemming tussen beide decreten een ontwerp van decreet houdende de subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme in het najaar van 2020 voor een eerste maal voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Het hernieuwde decreet zal in werking treden op 1 januari 2022.

Gezien de huidige subsidieovereenkomsten met de hostels en jeugdverblijfcentra lopen voor een termijn van 4 jaar van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2021 is een overgangsbepaling die de beleidsperiode verlengt met 1 kalenderjaar tot en met 31 december 2022 noodzakelijk voor de verdere continuïteit en garanderen van het aanbod van de gesubsidieerde hostels en jeugdverblijfcentra. Deze noodzaak wordt eveneens beschreven in de beleidsnota Jeugd (OD 2.3).

B. Inhoud

De overgangsbepaling voert geen inhoudelijke wijzigingen door aan het decreet maar verlengt louter de door de minister van Jeugd goedgekeurde subsidieovereenkomsten 2018-2021 met één kalenderjaar tot en met 31 december 2022. Dit in afwachting van een hernieuwd decreet dat op inhoudelijk, procedureel en financieel vlak ingaat op de geformuleerde knelpunten.

De overgangsbepaling die wordt toegevoegd aan het decreet van 6 juli 2012 bevat volgende elementen:

- De verlenging van de huidige beleidsperiode van vier naar vijf kalenderjaren, namelijk van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2022 i.p.v. tot en met 31 december 2021. De verantwoording van het extra kalenderjaar 2022 blijft gelijk aan de huidige regeling van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 2013 betreffende de subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme:
  - Werkingsverslag 2022 van jeugdverblijfcentra en hostels vóór 1 februari 2023;

- Financieel verslag 2022 van jeugdverblijfcentra en hostels vóór 1 april 2023;
- Voortgangsrapport en financieel verslag van de vzw ADJ en beide ondersteuningsstructuren vóór 1 mei 2023.
- De overgangsbepaling is niet van toepassing op de subsidieovereenkomsten met jeugdverblijfcentra en hostels die starten op 1 januari 2019 of later.
- De ondersteuningsstructuren de Vlaamse Jeugdherbergen vzw (VJH) en het Centrum voor Jeugdtoerisme vzw (CJT) en daarnaast de vzw ADJ dienen voor het kalenderjaar 2022 een jaarplan als addendum toe te voegen aan hun beleidsplan 2018-2021. Via het eerder genoemde voortgangsrapport rapporteren zij immers over de acties en indicatoren die per kalenderjaar worden weergegeven in het beleidsplan. Door toevoeging van jaarplan 2022 kan de huidige werkwijze vastgelegd binnen het decreet en uitvoeringsbesluit ook voor dit extra kalenderjaar worden voortgezet. Het spreekt voor zich dat de acties en indicatoren die geformuleerd worden in het jaarplan 2022 binnen de contouren en de geest van de doelstellingen dienen te vallen die werden vastgelegd binnen de afgesloten subsidieovereenkomst. Het indienen van dit addendum dient te gebeuren vóór 1 april 2021. De administratie kan bijkomende inlichtingen vragen bij het jaarplan vóór 1 mei 2021. De organisatie heeft dan 14 kalenderdagen om een antwoord te formuleren. Uiterlijk op 1 juni 2021 deelt de administratie haar beslissing mee inzake de aanvaarding van de jaarplannen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

In overeenstemming met de beleidsnota Jeugd ligt deze decreetwijziging met overgangsbepaling voor met als doel de continuïteit en het aanbod van gesubsidieerde hostels, jeugdverblijfcentra, de ondersteuningsstructuren en de vzw ADJ te garanderen onder de bestaande financiële en inhoudelijke bepalingen van de huidige beleidsperiode 2018-2021, maar dan verlengd met één kalenderjaar tot en met 31 december 2022. Op 1 januari 2023 starten dan de nieuwe subsidieovereenkomsten op basis van het hernieuwde decreet dat tegemoet komt aan de knelpunten die gedetecteerd werden binnen het uitgebreide onderzoeks- en participatietraject.

Impactanalyse en JOKER

Er werd geen maatschappelijke impactanalyse gemaakt bij het decreet gelet op het gegeven dat deze overgangsbepaling geen gewijzigde inhoudelijke impact heeft voor de beoogde doelgroepen (uitbaters en gebruikers van jeugdverblijfcentra en hostels).

Het effect van de overgangsbepaling op kinderen en jongeren is nihil gezien de bestaande regelgeving en subsidiëring behouden blijft en de ondersteuning van de centra en bijgevolg ook het aanbod naar jeugdverenigingen, scholen en individuele kinderen en jongeren gegarandeerd blijft.

Budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid

Het toevoegen van het bijkomend kalenderjaar 2022 aan de huidige lopende subsidieovereenkomst 2018-2021 zorgt niet voor een hogere budgettaire impact,

daar de vastgelegde jaarlijkse subsidiebedragen en/of berekeningsmethodes niet worden gewijzigd, uitgezonderd eventuele indexeringen.

Het uitsluiten van een aantal subsidieovereenkomsten, aangezien deze een aanvangsdatum hebben op 1 januari 2019 of later heeft eveneens geen bijkomende financiële impact.

Voor 2020 bedraagt de financiële impact:

Begrotingsartikel	Basisallocatie	Begunstigde	Bedrag
HB0-1HDI2FB-WT	HG108	Werkingsubsidies jeugdverblijfcentra en hostels	428.937 euro
HB0-1HDI2FB-WT	HG108	Personeelssubsidies jeugdverblijfcentra en hostels	2.532.063 euro
HB0-1HDI2FC-WT	HG110	VJH	530.400 euro
HB0-1HDI2FC-WT	HG111	CJT	586.600 euro
HB0-1HDI2FB-WT	HG117	ADJ	2.999.000 euro
			7.077.000 euro

Impact op het personeel van de Vlaamse Overheid

De regelgeving heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid, aangezien er geen toename van subsidiedossiers wordt verwacht.

Impact op de lokale en provinciale besturen

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

C. Totstandkomingsprocedure

Doorheen het onderzoeks- en participatietraject ter evaluatie van het decreet van 6 juli 2012 houdende de subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme werd duidelijk dat een hernieuwd decreet pas vanaf 1 januari 2022 van kracht zal kunnen gaan. Een duidelijke afstemming met het evaluatietraject van het decreet Toerisme voor Allen is noodzakelijk, gezien de erkenning binnen dat decreet een belangrijke voorwaarde is om aanspraak te kunnen maken op subsidies. Wijzigingen van erkenningsvoorwaarden of categorisering van centra hebben immers een rechtstreekse impact op het aantal gesubsidieerde centra en dus ook de financiële weerslag. Toerisme Vlaanderen voorziet de evaluatie van het decreet Toerisme voor Allen in 2020 af te ronden.

De overgangsbepaling die voorligt kwam tot stand binnen het Departement Cultuur, Jeugd en Media en werd afgetoetst met het kabinet van de minister van Jeugd en de administratie Toerisme Vlaanderen.

Het bijgaande ontwerp van decreet werd aangepast aan **het wetgevings-technisch en taalkundig advies** nr. 2020/147 van 5 mei 2020.

De **Inspectie van Financiën** verleende op 4 mei 2020 een gunstig advies m.b.t. het ontwerp van decreet. De Inspectie van Financiën stelde tevens dat er geen stijgende budgettaire impact is en dat voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, dus niet vereist is.

De **Strategische Adviesraad Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC)** gaf positief advies aan de voorliggende wijzigingen via schriftelijke procedure op 19 mei 2020. De SARC stelt in haar advies dat voorliggende overgangsbepaling geen inhoudelijke wijzigingen doorvoert aan het decreet maar louter de door de minister van Jeugd goedgekeurde subsidieovereenkomsten 2018-2021 met één kalenderjaar verlengt tot en met 31 december 2022. Dit in afwachting van een hernieuwd decreet.

De **Vlaamse Jeugdraad**, in vergadering op 3 juni 2020, onder voorzitterschap van Alexandra Smarandescu, beoordeelde het ontwerpdecreet als positief. Er worden twee adviespunten voorgelegd aan de Vlaamse Regering:

- *"Blijf de afstemming verzekeren tussen de trajecten en decreetsvernieuwingen voor respectievelijk de erkenning en de subsidiëring van jeugdhostels en jeugdverblijfcentra."*

Repliek: Tijdens het traject voor een grondige hernieuwing van het decreet van 6 juli 2012 houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme wordt intensief overleg met de administratie Toerisme Vlaanderen. Er wordt grondig afgestemd met de hernieuwing van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies en het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen".

- *"Herstel vanaf 2021 de subsidie-enveloppes van de jeugdverblijvencentra in hun oorspronkelijke staat: laat de doorgevoerde besparing voor het jaar 2020 niet doorlopen tot in de twee volgende boekjaren."*

Repliek: De maximale jaarlijkse subsidiebedragen voor de hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw ADJ werden vastgelegd in de lopende subsidieovereenkomsten 2018-2021. De jaarlijkse vastlegging gebeurt via subsidiebesluiten en binnen de beschikbare kredieten van de begroting.

Op 21 augustus 2020 bracht de afdeling Wetgeving van de **Raad van State** haar advies uit over het ontwerp van decreet (advies 67.761/1/V).

Op vlak van vormvereisten maakte de Raad van State volgende opmerking:

De gemachtigde verklaarde dat het voorontwerp, evenmin als het voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 6 juli 2012, werd aangemeld bij de Europese Commissie als mogelijke staatssteun.

"Het decreet van 6 juli 2012 houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (ADJ) werd niet aangemeld bij de Europese Commissie. Ook het artikel van het ontwerp werd niet aangemeld bij de Europese Commissie.

Het gaat hier namelijk niet om staatssteun omdat niet aan alle vijf criteria van artikel 107, eerste lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) is voldaan:

1. de subsidie wordt door of met staatsmiddelen (waaronder een gemeentelijke subsidie) bekostigd;
2. de subsidie komt ten goede aan bepaalde ondernemingen;
3. de subsidie levert een onderneming voordeel op die deze niet langs de normale weg zou hebben verkregen.
4. de subsidie vervalst de mededinging of dreigt deze te vervalsen; en
5. de subsidie heeft een ongunstige invloed op het handelsverkeer tussen de lidstaten (verstoort de mededinging).

De gesubsidieerde verenigingen (de vzw ADJ, de ondersteuningsstructuren, de hostels en de jeugdverblijfcentra) vallen niet onder het begrip onderneming omdat de doelgroep van de gesubsidieerde activiteiten jeugdverenigingen of andere non-profit organisaties zijn. De hostels en jeugdverblijfcentra worden enkel gesubsidieerd voor het aanbieden van meerdaagse verblijven aan kinderen en jongeren tegen zeer geringe bijdragen.”

Wat betreft de hostels en jeugdverblijfcentra valt het volgens de Raad van State toch niet uit te sluiten dat er daadwerkelijk een economische activiteit voorligt waarvoor subsidies een ongunstige invloed kunnen hebben op de handel tussen lidstaten. Het is dan ook zeer raadzaam om minstens na te gaan of voor die subsidies een beroep kan worden gedaan op een vrijstellingsregeling, zoals de regelingen inzake de de minimis-steun, groepsvrijstellingen of diensten van algemeen belang. Indien dat niet mogelijk is, zouden die subsidies moeten worden aangemeld bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media blijft echter van mening dat de gesubsidieerde jeugdorganisaties geen ondernemingen zijn en dat de subsidiëring aan deze organisaties geen staatsteun vormt. Dit kan gestaafd worden aan de specifieke subsidievoorwaarden die zijn opgenomen in het decreet van 6 juli 2012:

- **Artikel 3**, 6° de rechtspersoonlijkheid hebben van een vereniging zonder winstoogmerk of een gemeentelijk intern verzelfstandigd agentschap zoals omschreven in titel VII, hoofdstuk I, van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005. In dit geval dient het oprichtingsbesluit van het intern verzelfstandigde agentschap de taak te omvatten van beheer van een jeugdverblijfcentrum.
- **Artikel 12**. Om gesubsidieerd te worden en blijven als jeugdverblijfcentrum of hostel moet elk centrum:
  - 1° erkend zijn in het kader van het decreet Toerisme voor Allen en beschikken over een minimale erkende overnachtingscapaciteit voor ten minste veertig personen;
  - 2° jeugdverblijfcentra dienen jaarlijks minstens 70 % overnachtingen jeugd te realiseren, hostels jaarlijks 50 % overnachtingen jeugd;
  - 3° voor jeugdverenigingen een substantieel lagere prijscategorie vastleggen;
  - 4° voor jeugdverenigingen in een voorrangboekingsperiode voor elke vakantieperiode voorzien van ten minste zes maanden;
  - 5° ten minste toegankelijk zijn gedurende minstens vijftig dagen in de maanden juli en augustus en per jaar ten minste duizend overnachtingen voor jeugd realiseren.

Centra van het type C of hostels moeten bovendien:

- 1° ten minste tweehonderd dagen per jaar open zijn, waarvan tachtig vakantiedagen;
- 2° ten minste tweeduizend overnachtingen voor jeugd realiseren per jaar, waarvan duizend buiten de maanden juli en augustus;

3° als het om een jeugdverblijfcentrum gaat, per jaar ten minste tien jeugdverenigingen ontvangen.

Deze organisaties zonder winstoogmerk dienen dus hoofdzakelijk overnachtingen voor jeugd te organiseren (70% voor jeugdverblijfcentra types A en B met minstens duizend overnachtingen voor jeugd op jaarbasis, en 50% voor jeugdverblijfcentra type C en hostels met minstens tweeduizend overnachtingen voor jeugd op jaarbasis). En dit tegen een geringe vergoeding binnen een substantieel lagere prijs categorie. Hieruit kan men concluderen dat het over een niet-economische activiteit gaat. Bijgevolg moet niet onderzocht worden of dit kan worden ondergebracht onder een Europese verordening.

Na onderzoek van de tekst maakte de Raad van State volgende opmerking:

In het ontworpen artikel 15/1, § 1, (artikel 2 van het voorontwerp) wordt gewag gemaakt van "subsidieovereenkomsten" met de ADJ, de ondersteuningsstructuren, de hostels en de jeugdverblijfcentra. Wat betreft de ADJ en de ondersteuningsstructuren spoort dit met artikel 10 van het decreet van 6 juli 2012, dat bepaalt dat de Vlaamse Regering met de verenigingen en ADJ een subsidieovereenkomst sluit. Wat betreft de hostels en jeugdverblijfcentra wordt in het decreet van 6 juli 2012 evenwel nergens bepaald dat ermee subsidieovereenkomsten worden gesloten. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

"Wat betreft de hostels en de jeugdverblijfcentra wordt in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 2013 niet expliciet gesproken over een 'subsidieovereenkomst'. De werkwijze is echter vergelijkbaar met de subsidieovereenkomsten voor de vzw ADJ en de ondersteuningsstructuren. Zo men wil kan hier gesproken worden over toegezegde (oorspronkelijk vierjaarlijkse) werkings- en personeelssubsidies indien de term subsidieovereenkomst niet gehanteerd mag worden:

'Art. 15/1. §1. Subsidieovereenkomsten met de ADJ en de ondersteuningsstructuren, en de toegezegde werkings- en personeelssubsidies voor de hostels en de jeugdverblijfcentra die gestart zijn op 1 januari 2018, gelden voor vijf jaar en lopen tot en met 31 december 2022.'

Met dat tekstvoorstel kan worden ingestemd, maar er wordt beter geschreven "die betrekking hebben op de periode van 1 januari 2018 tot 31 december 2021" in plaats van "die gestart zijn op 1 januari 2018".

Art. 15/1 §1 werd dan ook in die zin aangepast:

'Subsidieovereenkomsten met de ADJ, de ondersteuningsstructuren, en de toegezegde werkings- en personeelssubsidies voor de hostels en de jeugdverblijfcentra die betrekking hebben op de periode van 1 januari tot en met 31 december 2021, gelden voor vijf jaar en lopen tot en met 31 december 2022.'

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Artikel 1 verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

Paragraaf 1 van artikel 2 bepaalt dat de afgesloten en lopende subsidieovereenkomsten 2018-2021 voor de vzw ADJ en de ondersteuningsstructuren, en de toegezegde werkings- en personeelssubsidies voor hostels en jeugdverblijfcentra verlengd worden met het kalenderjaar 2022. De vastgelegde jaarlijkse subsidiebedragen gelden ook voor 2022, net als de procedure en vorm van de verantwoording zoals beschreven in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 2013 betreffende de subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme.

Paragraaf 2 bepaalt dat de ondersteuningsstructuren en de vzw ADJ een jaarplan 2022 als addendum bij hun lopende subsidieovereenkomst 2018-2021 indienen. De 3 organisaties in kwestie met een sterk inhoudelijk luik (o.a. inzake ondersteuningsrol of educatief aanbod) rapporteren immers jaarlijks over de doelstellingen in de subsidieovereenkomst op basis van de acties en indicatoren die per kalenderjaar worden weergegeven in het beleidsplan 2018-2021. Door toevoeging van een jaarplan kan op eenzelfde wijze worden verantwoord voor 2022. De acties dienen te passen binnen de vastgelegde doelstellingen van de huidige subsidieovereenkomst. Paragraaf 3 bepaalt eveneens de procedure van indiening voor de administratieve aanvaarding van het jaarplan 2022.

Artikel 3

De startdatum van de decreetwijziging wordt op 1 januari 2021 gelegd. De ondersteuningsstructuren en vzw ADJ hebben op die manier nog voldoende tijd om een jaarplan 2022 als addendum bij hun subsidieovereenkomst 2018-2021 in te dienen voor 1 april 2021.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media,

Benjamin DALLE